

Drukker-Uitgever
Jan Maatschappij HET LICHT
 bestuurd door
DE VISCHE, Ledeberg-Oost
 .. REDACTIE ..
 ADMINISTRATIE
 HOOGPOORT. 29. GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE

Drie maanden fr. 3.25
 Zes maanden fr. 6.50
 Een jaar fr. 12.50
 Men abonneert zich op alle postbureaus

DEN VREEMDE

Drie maanden (dagelijks verzonden) fr. 6.75

Duidelijkheid voor alles!

I

Le Bien Public is 63 jaar en hij gelijkt onder goed op een ouden martiko, die wel zijn haar verliest, maar zijn streken niet. Verschil kan alleen hier liggen, dat de streken van den martiko geestig of gultig kunnen zijn, terwijl deze van onzen tegenstander gewoonlijk valsche en zelfs boosaardig zijn.

't Is wederom het geval met het antwoord van *Le Bien Public* op onze artikelen: Eerbied voor de werkende klasse!

Het klerikaal blad had de vaststelling gedaan dat de werklieden, naast de stoffelijke verbeteringen die zij nastreven, ook eerbied wisten voor hun persoon en voor hunne klasse.

Dat was juist gezien en wij hebben het bekend en bewezen.

Maar als *Le Bien Public* begon met de middelen aan te prediken om tot de eerbiediging van de werkende klasse te komen, dan was het niet meer juist, de klerikale lap kwam dan uit de mouw.

Het klerikaal blad stelde de vraag: Hoe zullen de werklieden tot hun doel, van eerbiedigheid te worden, geraken? En het antwoord luidde:

Zekerlijk niet door de doenwijzen die de politieke demagogen (volksmenners, Red.) hun leeren: ruwheid van zeden, dreigende woorden, sabotage, enz.

Het schijnt dat wij *Le Bien Public* niet goed verstaan hebben, door daarop te antwoorden als volgt:

Wat de bedreigingen der werklieden betreft tegenover het patroonschap, die kennen wij niet.

En als er al een brutaal woord zou ontspringen aan een onzer strijders te midden het lijden en de armoede der zijnen, zou hij daarom de galg verdienen?

Welke geweldtaden zijn er op die bedreigingen gevolgd?

Welke patroon werd er mishandeld, hij of zijne familie?

Welk wetteloos werd er verwoest?

Waar stichtten de werklieden brand?

Nergens! Integendeel, 't waren werklieden die vermoord en verminkt werden, onder verantwoordelijkheid der welopgevoede en eerbiedwaardige bourgeoisie, die verdedigd werd door hare regering en voorgelicht door de zede- en politiekere van al de *Bien Public's* van België.

De oordeelen naar dat deel van ons antwoord, vindt *Le Bien Public* dat wij maar een geheel zwak begrip hebben over de wellevendheid.

't Was te verwachten! Na het monopolie der zedeleer, maakt *Le Bien Public* nu aanspraak op dat der wellevendheid.

Wij stappen daarover!

Het klerikaal blad heeft dat niet bedoeld, verklaart het. Maar, *Bien Public*, echenk dan toch klaren wijn, als 't u blijft.

Wie of wat hebt gij dan bedoeld door de politieke demagogen die aan de werklieden ruwheid van zeden, dreigende woorden en sabotage leeren?

De politieke demagogen dat zijn wij die gij bedoelt of zoo niet, wie is het dan?

En als wij het wel zijn, dan protesteerden wij uit al onze krachten.

Gij zijt verplicht van aan te toonen hoe en waar wij ruwheid van zeden en sabotage hebben aangeleerd.

Gij zijt verplicht te bewijzen welke gevolgen de dreigende woorden der werklieden gehad hebben.

En als gij dat niet kunt, dan is en blijft uw beschuldiging tegenover ons een valscheid, een deugnietierij, en, permitter het ons, een volledig gemis aan wellevendheid van uwentwege. Zulks des te meer, omdat wij door feiten bevestigd hebben, dat niemand meer dan de socialistische partij gewerkt heeft om de werkende klasse in wellevendheid en beschaving te doen stijgen. En wij bereik . . . reeds groote uitlagen.

Gij liet ons — onze argumenten en bewijzen — voorzichtig ter zijde.

't Is een gemakkelijke maar niettemin onoverwinnelijke en onwellevende tactiek.

Wij zullen nu zien of gij een duidelijke verklaring gaat geven over die politieke demagogen die de werklieden ruwheid van zeden en dreigende woorden aanprediken en daardoor den eerbied voor de werkende klasse onmogelijk maken.

Le Bien Public komt terug op de darsen-kwestie, die hier in den grond niets te zien heeft.

Onze tegenstrevor beweert dat wij dezelfde reïtnering niet hielden, toen het college welke strenge verwijten richtte tot de darsenwerkers.

Wij hebben het stadsbestuur in die zaak gestemd, dat is waar, en wij zouden het in hetzelfde geval nog doen.

Hoe deed de toestand zich voor?

De stad gaf werk aan degenen die door de crisis getroffen waren, zonder onderscheid van politieke of godsdienstige opinie.

Alsdus poogde zij in de mate van het mogelijke de waardigheid der werkers te redden door hen te ontrukken aan de almoesgeverij, zodat zij konden zeggen: Wat ik 's zaterdags ontvang is verdiend loon en geen

En hoe handelde de stad?

Zij liet maar vier uren werken per ploeg; De vereischte werktaak was menschelek en zelfs doenlijk voor bejaarde werkers;

Het loon was 50 centimen per uur; Het toezicht was gematigd.

Maar een dubbel ongeluk deed zich voor. Onder die duizenden werklieden waren er onverschillen, menschen die slechts tusschentijdig werkten en aan de tucht van geregelde arbeid niet gewend waren. Deze mannen konden, den plooi van den gedisciplineerden arbeid niet aannemen. Daardoor waren zij onwillig, weerbarstig aan de gematigde bevelen en zij maakten den geregelde arbeid van de anderen onmogelijk.

Jammer genoeg dat de goeden, die wel bereid waren tot het vervullen van het hun opgelegd dagwerk, lijdzzaam, al te lijdzzaam toe zagen. Vandaar dat de stad verplicht geweest is handelend op te treden, om regelmatigheid en orde in die onderneming te brengen.

Le Bien Public schijnt niet te bescffen dat het hier een gansch abnormaal toestand betrof, die met den gewonen zakengang weinig of niets te maken had.

En wij zijn zeker dat, waren al de darsenwerkers syndikalisten geweest, dat groot en schoon werk op welken zou geloopt hebben onder de leiding van den « demagog » Anseele, handelend in naam van het stadsbestuur.

Wij vinden het van wege *Le Bien Public* venijning en slecht van te pogen om het gebeurde aan de darsen op geheel de werkende klasse te doen wegen en om aan te toonen dat zij het maatschappelijk aanzien en de eerbied niet waard is, waarop zij terecht aanspraak maakt.

(Wordt vervolgd.)

F. H.

MAAKT U VAARDIG!

Wij ontvingen een omzendbrief van de Landelijke Centrale der Belgische Houtbewerkers, die, in overeenstemming met de Syndicale Commissie, de afdeelsbesturen oproept, van heden af, de kwestie te bespreken om na den oorlog voor heel het land, een eenvormige beweging te voeren voor de 54 uren arbeidsweek en de zaterdagnamiddagrust.

Het stellen der cischen is het bewijs dat het georganiseerd proletariaat van België zich niet zal bepalen, de zeker en vast te verwachten stooten van 't patronaat af te weren, maar aanvallend voor verhooging van loon, verkorting van arbeidsduur eischend, zal optreden.

Steeds hebben wij er de arbeiders op gewezen dat de werkgevers na den oorlog, verlekend door de uitputting ten gevolge der lange werkloosheid, hunne arbeiders zullen beproeven revanche te nemen, en bij niet krachtig genoeg verweer, alles zullen terug nemen wat strijd en organisatie hen dwong af te staan.

Wanneer wij dit deden, steunden wij niet op bloote veronderstellingen en had zulks niet voor doel nuttelos alarm te schreeuwen, neen, bijlange niet. De loonsbesnoeiingen en verslechtingen der arbeidsvoorwaarden, door vrekkege en niets ontziende patroons doorgevoerd gedurende den oorlog in tal van nijverheden, niet alleen in Vlaanderen, maar zelfs in groote nijverheidsmiddelen, noopten ons de belanghebbenden te verwittigen, overigens bijna 't enigste wat wij kunnen en mogen doen.

Dergelijke daden van een of meer patroons prikkelen steeds den lust der anderen, en dit zal onvermijdelijk tot zijne volging komen, wanneer de toestanden weerom gedeeltelijk normaal geworden zijn.

Het valt volgens ons niet te betwijfelen of wij zullen op dit gebied hard ons stuk te staan hebben; de eenheid van heel de arbeidende klas zal volstrekt noodig zijn om den storm het hoofd te bieden, want we mogen er ons aan verwachten, dat de patroons eveneens de rangen dichter zullen sluiten, waarmede men in de provincie Antwerpen, voor wat de houtnijverheid betreft, reeds druk in de weer is.

Onze meening is het eveneens dat de werklieden zich niet zullen kunnen bepalen met de aanvallen af te weren, te beletten dat men het bestaande snoeit, maar onvermijdelijk hogere levensseisen zal dienen te stellen. Dus gaan wij voor de twee uitersten staan: enerzijds de patroons die de geleden schade willen inhalen en op steeds groter wordende winsten zullen azen, anderzijds de arbeiders die met hunne gezinnen evenveel of nog meer schade geleden hebbende, ook naar grootere inkomsten zullen streven.

(Van taktisch standpunt gezien, vinden wij het besluit der Syndicale Commissie uitstekend, om de onvermijdelijke kampen van heden af aan onder hare hoede te bespreken, te regelen, te kneden tot eenvormige en zooveel mogelijk gelijk gevoerde beweging, en dit om de volgende reden:

Als vanzelf sprekend zal het proletariaat zich gedrongen voelen voor betere levensvoorwaarden op te komen. Indien niet over heel het land, volgens een vooruit overwogen en omschreven plan, een gegeven orde-woord volgende, gehandeld wordt, zullen allerwege afzonderlijke, veelal krachtloze, op voorhand tot mislukken gedoemde bewegingen losbreken, die aan het geheel der arbeiderszaak veel schade zullen berokkenen, waarvan de reactie in een echte

aanpak zou kunnen ontgaan.

Er mag niet uit het oog verloren worden dat de werkgevers, meer dan voorheen met alle middelen zich zullen verzetten tegen elke poging der werkers om de dividenden hunner broodheeren aan te spreken. Voor beide partijen zullen de uitslagen der kampen beslissend drukken op de toekomst.

Er is meer. Aangevallen worden en zich flink verdedigen en den aanvaller met harde klappen op afstand houden, is reeds een bewijs van macht, maar na al de kansen gewikt en gewogen, na zich voorbereid te hebben, overtuigd zijnde dat het leger der arbeiders als een maa tot den strijd vaardig is en dan zelf, door een krachtigen stoot den vijand overhoop gooijende, is nog wieslijker, omdat hier in 't huidige geval daardoor de aanvalsplannen der patroons in den kiem gestikt worden, en tegen de eenheid der werklieden de tegenpartij den duim moet leggen.

Wij weten heel goed, dat de werklieden door de lange werkloosheid, door al het onverdiend lijden dat ze moeten verduren hebben, ontzenuwd en met sombere blikken de toekomst te gemoet zien. Dit mag evenwel geen reden zijn oogen aan te sluiten voor 't gevaar dat hen bedreigt voor later.

Hoop op betere tijden dan nu moet iedereen levendig houden, de huidige menschen-slechterij neemt toch eens een einde, dan begint een nieuw leven en tijdperk voor 't proletariaat, om met meer opbouwende kracht dan ooit te arbeiden aan de historische roeping die voor hem in den wereld is aangeduid.

In die plaatsen waar de oorlogstoestanden geen formeel belotst zijn, moet de aandacht der werkende klas gevestigd worden op den strijd van morgen. Zoals in den reuzenkamp voor algemeen kiesrecht, mag niets verzuimd worden om al de arbeiders mee te krijgen, kampveerdig te maken en tegenover 't verbond der geldmannen de vastgestelde eenheid der Belgische loonslaven te stellen.

Wanneer de vredezon hare verkwikkende stralen weer door de kruit- en bloeddamen zal heenboren, als bewijs dat de menschen 'tot de eigenlijke menscheit teruggekeerd zijn en 't arbeidsleger eensgezinder op beslister tot aanval en verdediging gereed staat, zullen wij op alle gebeurtenissen voorbereid in de toekomst der partij verzerkt zijn.

Maakt U vaardig!

Jos. Coole.

Uit Limburg

De Boschkant is voor de Limburgsche Haspengouwers de nog vrij goed beboste streek tusschen Sint-Truiden en Hasselt. Ze heeft Wuest-Herk tot kantonhoofplaats, en enkele vrij aanzienlijke gemeenten ook. Herk is een zeer uitgestrekte gemeente, een stadje, dat men in 't Fransch natuurlijk Herk-la-Ville noemt. Buiten haar kom, goed bevolkt met burgerij en mooi bebouwd, liggen, tot op een uur afstands, gehuchten, waaronder Schakkebroek het grootste is en het meest bevolkt ook. De woningen uit leem meestal, met witte gevels en roode pannen, staan door de velden heen, als gezaaid. Veel liggen langs onbestrate binnenwegen, die 's winters eene modderbedding worden, waarlangs menschen noch gespan vooruit kunnen komen.

In vroeger jaren was in de heele streek het veldelijk gedeelte van den Boschkant lastig te bereiken bij gebrek aan verkeerswegen. Om sommige plaatsen, als de Sleenhaag, groeide volk en beesten op onder denzelven hemel van voeding en opvoeding, met dit verschil dat de beestelijkheid der menschen vaak tot wandaden overging en de beesten gelijk bleven met hun aard. Verwijderd van kerk en school, bekrumpte van verstand, blind geloovend aan voorhistorische droghegrippen en met dweepend godsgebruik, waren de menschen er ellendig arm aan geest en lichaam.

Thans is ook de zegen van den vooruitgang over dit oord gekomen. Plavei- en macadamwegen hebben de gemeenschap vergemakkelijkt. Een bedrijvig buurtspoor verbindt Bindervoed, Nieuwerkerken, Rummen, Herk, Stevoort, Weyer met Hasselt en Sint-Truiden. Het donker Schakkebroek van vroeger is een beschaafd midden af 't worden. Het gehucht heeft twee nieuwe scholen en een nieuwe kerk. Dat er alles vroom is, diepvroom, zonder dwependheid of overdrijving, en de menschen in groote meerderheid meer gehecht zijn aan hun pastoor en aan hun kerk dan aan hun boterham, kan geen kwaad. In die streek gaat de landbouw verbandend vooruit en de boerenham is te krijgen voor 't grijpen. Geestesontvoogding bespeut men er wel.

Geen spraak, ik zweer het u, van socialisme, dat men nauwelijks gist. Doch er zijn menschen, meer dan vroeger, die vertrouwen stellen in de liberalen. Dit is op het akkerland, men weet het, de eerste stap van een schuw verzuiken naar ontvoogding.

Ik heb die streek, na jaren, weer teruggezien. Ze is erg veranderd in haar huisvesting, haar landbouw, haar huishoudkunde. Er is schoonheid, welstand, vredeheid. Doch met die tevredenheid is een betrekten verbonden naar beter. Ik heb werklieden aange-troffen, die gansch vrij zijn om in de rangen te treden van hen, die volkomen klassebewustzijn zijn gekomen. In vreedstijg arbeiden zij in Luik en omstreken. Sommigen doen het thans nog. Ze zien in de verre den groei van het Kempische koolbekken, met zijn ontzaglijke belofte van allerhanden arbeid. Ze weten wat laag, wat voldoende, wat hoog loon is. Ze onderscheiden tusschen den schamel, gekluisterden boerenarbeider, zonder een stukje land, en hun eigen toestand, waarin de vrijheid veel hooger staat, door minder loon. Want de Boschkant is voor den landbouwarbeider nog als Haspengouw voor 50 jaar: lange dagen slaaflijk werk en levensduer armoede, met de slavernij van alle soorten onderstand: Vincentius, armenbureau, salmoezen en alval van de boerderij. Gelukkig dat die kruisdragers nog op god vertrouwen en vastelijk overtuigd zijn dat de armen van geest en lichaam later het rijk der hemelen zullen hebben en het voor den uitbuitert lastiger zal wezen in den hemel te komen, dan het voor den kelme is door het oog van een naald te kruipen.

De simstie zoeken echter eerst het rijk der aarde, met de hoop dat de sterkste menschen de meeste kans hebben om goed voor hun eeuwige zaligheid te zorgen.

Ik was in den Boschkant op een prachtige zonnendag. 't Is een echte zaligheid door zoo'n streek te wandelen, te genieten van het heerlijk weer, van het overvloedig en donker boschgroen, van het rood en blil-

kerend wit der huizen, te gaan tusschen de menigvuldige hagen van struikgewas, alom nog tusschen de alkens. Het meest treft echter de onverstoordte stilte van den dag des Heeren. De wind rust. Ik heb geen rijtuig gehoord, geen kinderschreeuw. Er was geen hond, die blatte, geen haan, die kraaide, geen raaf, die krasste, geen koe, die balkte. De stem der menschen scheen me prevellend gebed, wanneer ze, af en toe, een woord loosden op hun weg, uit de kerk naar huis. De tram scheen eerbiedig te fluiten. Zijn roep roide door de velden en de bosschen, waar ze begelen van klokken werd.

Lange jaren ken ik de streek. Ik weet dat de menschen er godvruchtig zijn. Ik heb een aantal kapellekens terug gezien, waarin allerhande heiligenbeelden ophangen aan den wand, met veleer opschriften, verzuchtingen van wijsche en diepe vroomheid. Ik moet het geloof bewonderen dat zoo vreedzaam en zaligend de menschen beziet. Het moet in hun binnenste een mild wellende bron van gerustheid zijn. Jammer, dat de kooplieden in den tempel er zooveel van verkwamselen.

Nu heb ik die menschen ook aan 't eten gezien. Al kweid de oorlog ook hen, door veel beperking, de geringste gezinnen, die er een stukje land in huur hebben, halen er hun nooddrift van. In een kleine boerdery werd ik overvallen met aanschouwende, plagende uitnodiging tot eten. Wat kunnen die boerenmenschen toch overvloedig en dikwijls in den dag eten. De kinderen komen in den Boschkant op de wereld als water uit een milde bron. Hun aantal verschrinkt.

Ik kwam in een gezin van geringe lieden, die eenige stukjes pachtdan verbouwen. Zelfs geen kleine boeren. De achteventigjarige austruiche, gezond lachende massieve moeder liet me spoedig weten dat ze veertien kinderen heeft voortgebracht en twee oudste dochters reeds negen kinderen te zamen hebben. Vier jongens werken in de fabrieken van 't Walenland. Nu arbeiden zij allen op de akkerij. « Geen plekje is er op een land, dat niet met de hand wordt aangevoerd, geen stammetje van een plant, dat niet zoo worden verzorgd » zegt ze mij. « God zij dank, ze zijn allen gezond. Twee zijn in den oorlog. »

Ze schilde onder tusschen, lachend en pratend, voort haar aardappelen, uit een volle mand. Ze haalde een vrucht prei, een ganschen kort wortelen, het middagvoeder voor het heel regiment. Achter een zindelijk doek aan de zoldering, trok ze met haar groot broodriemen spek af, zoo wit en zoo droog als een wonder. Ik kon mijn oogen niet gelooven. Doch gezien heb ik het, in 't aanschijn van het koperen kruisbeeld op de schouwplaat en van het groot lieverheartsbeeld op de keukenkast. — « Als ge wilt mee eten, meneer, 't mag u smaken. »

STEVEN BOERSEN.

VARIA

Kan men over den Atlantischen Oceaan vliegen?

De kortste afstand tusschen Amerika en Europa bedraagt ongeveer 3500 kilometer en wel namelijk tusschen Nieuwland (Noord-Amerika) en Ierland. Om den overtocht per vliegtuig te doen, vertegenwoordigt zulks een vlucht van dertig uren. Tot hertoo weet men niet dat een toestel bij machte is om het noodige mede te dragen voor een dergelijke vlucht, hetgeen nochtans in deze tijden van allerlei uitvindingen niet toelaat te zeggen dat zulks onmogelijk is.

Het lichamelijk uithoudingsvermogen van den luchtvlieger komt niet in aanmerking; de twee groote moeilijkheden bestaan in: de richting en de altijd mogelijke ongevallen.

Voor de richting moet men zich vertrouwen op de magnetnaald of het zeekompas; dit is voldoende juist opdat men niet misse op Nieuwland aan te komen, op voorwaarde nochtans dat er geen belangrijke afwijking bestaat. De Oosterkusten van Nieuwland en het begin der kust van Labrador bieden een landingbasis van 5 tot 700 kilometer breedte.

Met naar het zeekompas een richting te nemen en te landen midden in deze lijn, zou een dwaling van 400 kilometer links of rechts moeten begaan worden om niet aan het bedoelde punt te komen. Op de 30 uren vlucht zou men een wind moeten ontmoeten die het tuig 400 kilometer ter zijde werpt om ook Nieuwland te missen, hetgeen wel mogelijk is. Dat men bijvoorbeeld op de 30 uren vlucht gedurende 16 uren een zelfden zijdelingschen wind ontmoette die het vliegtuigstiel elk uur 25 kilometer ter zijde werpt, zonder nadien aan anderen tegenovergestelden wind te ontmoeten, en men mist het doel.

Zulks is dus zeer wel mogelijk, maar dan mag men ook rekenen dat de luchtvlieger de afwijking wel zou gewaar worden en zijne richting er naar zou regelen. Alvoers te reis te wagen zou men dus grondgegevens moeten hebben over de windbewegingen en enkel vertrekken onder de gunstigste luchtgesteldheden. De vlucht over den Atlantischen Oceaan is daardoor zeer gevaarlijk, want mist men zijn doel (Nieuwland) doordat een wind u links werpt, dan vliegt men voort langs de Davisbaai; wordt men rechts geworpen dan vliegt men voort langs den Atlantischen Oceaan. In beide gevallen heeft men bijna geen kans aan land te komen. De vlucht over de Middellandsche Zee is heel anders, daar men de Afrikaansche kust niet kan missen.

Deze moeilijkheden zouden verdwijnen indien men in plaats van voor 10 uren, het noodige kon medenemen voor 50 of 60 uren.

Garos, die den tocht heeft gedaan over de Middellandsche Zee, zegt dat hij de vlucht over den Atlantischen Oceaan, menschelek gesproken, mogelijk vindt met de bestaande toestellen. Men zou moeten vertrekken uit Ierland naar Groenland, met op voorhand bereide voeding, en van Groenland dan voort vliegen naar Labrador of Nieuwland, doch aangezien zulks een dubbele vlucht daartoe die gepaard gaat met veel tijdverlies, heeft men het hofdoel niet bereikt: op den kortst mogelijken tijd Amerika bereiken. Men zou dus recht-

streeks moeten vliegen naar Nieuwland wil met tijd winnen en, is zulks mogelijk, dan zal de weg afgelegd worden in 10 of 25 uren in plaats van in vijf dagen die thans noodig zijn voor de snelste overtochtshoofden.

Ziedaar voor wat de richting aangaat. Laat ons nu de tweede moeilijkheid onderzoeken: de mogelijke ongevallen of in de volkstaal veeleer genoemd: « de panne ».

Tegenwoordig moet een toestel enkel nog rekenen op een « panne » bij het landen, op voorwaarde nochtans dat men een motor hebbe die 35 uren ononderbroken werkt, en zulks is ook nog niet beproefd.

't Is hoogst waarschijnlijk dat men, bij een zeer verzorgde voorbereiding, den motor er wel zou toe brengen zoolang ononderbroken te werken. Men vergeet ook niet dat het toestel bij het vertrek geladen is en dat, naarmate de vlucht voortdort, de lading merklijk verlicht, hetgeen toelaat te zeggen dat de motor die zulk toestel 10 tot 15 uren in beweging houdt, gemaklijk het overige der reis zou kunnen volbrengen.

Maar 't is niet enkel de motor wien een « panne » kan overkomen. Men moet ook rekenen met den tegenwind, hetgeen op een afstand van 4000 kilometer de reis wel eenige uren zou kunnen verlengen en dus de gevaren vergrooten.

Men sprak reeds, tijdens de besprekingen van den overtocht van den Atlantischen Oceaan, van oponthouden in zee, door bepaalde vlootplaatsen, doch men zag weldra in dat het uiterst moeilijk zou zijn voor een vliegtuig te juiste ligplaats van dergelijke vloot te vinden.

Andere luchtvliegers den R. Garros hebben hun gedacht reeds uitgedrukt over den rit per vliegtuig Europa-Amerika. Allen zijn het eens om te verklaren dat de rit mogelijk is op voorwaarde dat men een toestel en motor bezitte die onberispelijk kloek en licht zijn, dat men rekening moet houden met de elementen en dat men ook op kans van veel wellukken moet kunnen rekenen.

De gedroogde Pataten

Het droogen van pataten zou op veel grooter schaal ondernomen worden als de menschen beter op de hoogte waren van de talrijke voordelen die er aan verbonden zijn, zegde ons laatst een landbouwkundige.

De gedroogde pataten zijn veel gemaklijker te bewaren dan de ongedroogde en dat bewaren kost veel minder aan tijd en moeite, aangezien men ze slechts in kisten te leggen en op een drooge plaats te zetten heeft, zonder er nog te moeten naar omzien.

De in kisten bewaarde gedroogde pataten schieten niet, worden niet zwart en bederven dus niet, zodat zij niets van hunne voedenbestanddeelen, van hunne eigenlijke waarde verliezen, zoals de groen bewaarde knollen.

De gedroogde pataten hebben van hun waardeloos gewicht zooveel verloren dat een man gemaklijker de opbrengst van twee hectoliters kan dragen, wat betekent dat de kosten van vervoeren en bergen met de helft vermindert zijn.

Er moet nog bijgevoegd worden dat men voor het droogen pataten van minder goede hoedanigheid mag nemen, die voor het laatste van het jaargetijde toch nog altijd een beter menschelek voedsel opleveren dan de beste groen bewaarde knollen.

Men kan er als een aanzienlijk voordeel nog bijvoegen dat al het materiaal, dat gebruikt wordt voor het droogen van andere vruchten, kan dienen voor het droogen van pataten, zodat men feitelijk geen bijzondere uitgaven te doen heeft voor een volledige inrichting.

Voor 't droogen neemt men best de effen-gave knollen met gladde pellen en ondiepe putten of oogen, omdat deze den minsten afval geven bij het schillen of schrepen, en verder zal men als volgt te werk gaan:

Na de knollen geschild of geschreep te hebben, wat het best met de machien gedaan wordt, zal men ze goed spoelen in zuiver water. Zijn zij goed gespoeld, dan zal men ze regelmatig in schillen snijden en werpen in een kuip met water waarin men de ver-langde hoeveelheid keukenzout heeft laten oplossen.

De aldus goed bewerkte aardappels, die gedurende 15-20 minuten in een dergelijk bad gestaan hebben, hebben het overbodig gedeelte van hun watergehalte verloren, hebben in 't zoutgehalte stoffen opgezogen die hunne bewaarde hoedanigheden verhoogen en beletten dat zij zwart worden of bederven.

Uit het zoutbad worden de aardappelschijven op groote zeffen geschoten, waar zij eenigen tijd blijven liggen om te verrijpen, en als zij zoo goed als droog zijn worden zij naar de droogkamer gebracht, waar zij uitgespreid worden op de harden van vlechtwerk, waardoor een warmte lucht van 80 à 90 graden wordt gemaakt.

Enmaal goed gedroogd worden de schijven goed ingestampt in kloek houten bakken of vaten gevuld en geplaatst in een drooge, goed verluchte ruimte, tot op den dag dat men ze voor het verbruik of het vrezenden noodig heeft.

Gedroogde pataten kunnen gereed gemaakt worden zoals de groen bewaarde. Men heeft ze slechts gedurende eenigen tijd op voorhand te laten weken in zuiver water, te spoelen en op te zetten, en te laten koken of te laten fruiten tot zij gaar zijn.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in Frankrijk.

Uit Duitse bron

Westelijk gevechtsterrein
BERLIJN, 13 Oktober. — Officieel: Legergroep gen. veldm. kroonprins Rupp. van Beieren: Eene nieuwe groote doorbraakspoging der Engelschen en Franschen is tusschen de Ancre en de Somme volkomen mislukt. Met een massagebruik van zijn artillerie en door haar frische reserven versterkte infanterie hoopte de vijand zijn doel te bereiken.

De dappere troepen van generaal Sixt v. Arnim von Böhm en Garnier behielden na zware gevechten hun stellingen ongeschokt.

Het hoofdgevecht van de talrijke aanvallen was gericht tegen het front van Courcelles tot aan het St-Pierre-Vaastbosch. Meermaals kwam het tot verbitterd handgemeen in onze linies met den tijdelijk binnengedrongen vijand. Ondanks de zware maatschappelijke en menselijke verliezen slaagde de vijand niet in het bereiken van zijn doel. De Franschen nogmaals storm. Ook deze aanval werd afgeslagen. Brandenburgische infanterie, staande ten Noord-Oosten van Gueudecourt, onthaalde de Engelsen kolonnen op vernietigend vuur.

Ten Zuiden van de Somme werden de Fransche aanvallen tusschen Fresnes-Mazouet en Chaulnes voortgezet. Zij werden meestal reeds in ons spervuur verstoort. Om het bezit van de suikerfabriek van Genemont ontpoppen zich opnieuw hardnekkige gevechten; zij werden ten onzen gunste beslist. Het hoofdgedeelte van Ablaincourt is na harden strijd in ons bezit gebleven. Wij namen hier tijdens de laatste gevechten ongeveer 200 Franschen waaronder 4 officieren gevangen.

Legergroep van den Duitschen Kroonprins: Ten O. van de Maas en in de streek ten W. van Marikrich levendige artilleriebedrijvigheid. Ten W. van Marikrich werden Fransche aanvallen afgeslagen.

Onze vliegers vielen sterke vijandelijke eskaders op de vlucht naar Zuid-Duitschland met succes aan en schoten, ondersteund door afweerkanonnen 9 vliegtuigen neer. Volgens hier ingekomen berichten zijn door afgeworpen bommen 5 personen gedood geworden en 26 gewond. De aangebrachte materiele schade is gering. Militaire schade werd niet bereikt.

Russisch gevechtsterrein
De toestand bleef onveranderd.

Roomeesch gevechtsterrein
In Zevenburgen: Het Gyserradal en het Mezek-bekken, de boven- en onderloop van de Csik zijn van vijanden gezuiverd. De achtervolging wordt voortgezet.

Aan de baan Csik-Cereda-Gymespas biedt de vijand nog taaien tegenstand. In succesvolle gevechten aan de grensovergang ten Oosten en ten Zuid-Oosten van Kroonstad werden 1 officier en 173 man gevangen genomen en 3 kanonnen buitgemaakt.

Legergroep gen. veldm. v. Mackensen: Geen nieuws.

Balkanfront
Aan beide zijden van de baan Monastir-Florina levendige artilleriegevechten. De Servische aanvallen in den Cerna-bocht hadden ook gisteren geen succes. Aan het Stroma-front gevechten met vijandelijke verkenningsovertochten. Vijandelijke vuur te land en van uit de zee op de stellingen van Orfano.

Uit Fransche bron

PARIJS, 12 Oktober. — Officieel: Wederzijdse artilleriebedrijvigheid ten Zuiden van de Somme en in Woëvre. Betrekkelijk kalme nacht op het overig frontgevecht. Een der Fransche vliegerskadere heeft deze nacht het station van Vigneulles gebombardeerd met waargenomen resultaten.

PARIJS, 12 Oktober. — Officieel: Er is eenige vooruitgang ten Westen van Sully-Bailly.

Groote bedrijvigheid der artillerie ten Zuiden van de Somme.

Een stikgasfabriek bij Mulhausen is gebombardeerd. Er is een groote brand uitgebroken.

Uit Engelse bron

LONDEN, 12 Oktober. — Officieel: Van middag hebben wij aanvallen ondernomen tusschen ons front en den weg Bapaume-Péronne. Wij hebben reeds voordeelen behaald en verscheidene gevangenen gemaakt. De strijd duurt voort.

In den loop van den dag heeft de vijand onze loopgraven ten Noordwesten van Le Bars en ten Noorden van Courcellette zwaar beschoten.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarië

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 12 Oktober: De aanvallende bewegingen der Italianen langs het uitgestrekte kustlandfront waren gisteren zwakker dan gedurende de voorgaande drukke dagen. Alle pogingen van den vijand, om over zijn verdedigingslijnen tusschen San Gladio di Merna in Novovas voorwaarts te komen, mislukten in ons vuur. In den namiddag viel de door bersaglieri versterkte 48e infanterieafdeling onze ten noorden van Lokvika liggende stellingen aan, maar de aanval moest tot staan komen nadat de vijand de zwaarste verliezen had ondergaan. Slechts weinigen zijner mannen kwamen er levend van af. Het infanterieregiment 27 van de landweer van Laibach en afdeelingen van het infanterieregiment 46 verdienenden hier door hunne dapperheid allen lof.

Zoo vruchteloos als langs de noordelijke

frontafdeelingen der hoogvlakte van den Karst waren ook de pogingen des vijand langs den zuidelijken en den noordelijken vleugel der Wiprach, tegen onze stellingen van Biblia-Verbona. En langs de Passubio sloegen onze troepen weer twee aanvallen op den bergrug van Boito af.

Uit Italiaansche bron

ROME, 12 Oktober. — Officieel: In het Etsch-dal doet treffend vuur van ons geschut op de militaire opslagplaatsen van Roverto en het spoorwegstation van Calliano.

Een vijandelijke aanvalspoging op onze stellingen van Vallaria is afgeslagen.

Op de noordelijke hellingen van den Pasubio zijn nieuwe vijandelijke tegenaanvallen door onze troepen volkomen afgeslagen. Wij hebben den vijand uiterst zware verliezen toegebracht, een kanon en veel wapens en munitie buitgemaakt.

Op de hoogvlakte hebben Italiaansche afdeelingen een inval in vijandelijke verschaningen bij Casera Zebie gedaan en deze verdelgd. Daarna keerden zij naar hun linie terug.

Aan de Boven-Vanoi heeft de vijand in den avond van 10 dezer na een geweldig voorbereidend vuur met toenemende hevigheid vier aanvallen gedaan op onze nieuwe stellingen op de Busa-Alta. Bersaglieri en Alpenjagers hebben, wedijverend in dapperheid, elken vijandelijken stormloop gebroken, zijn de vijanden vervoegden met de bajonet te lijf gegaan en hebben hem op de vlucht gedreven, waarbij hij 37 gevangenen verloor.

Langs het Giulia-front is de geschutwerkzaamheid 's ochtends door dikke mist belemmerd.

De vijand heeft met versche troepen hardnekkige aanvallen ondernomen op de voornaamste punten der door ons ten Oosten van Verboissia veroverde linie en op de Karst. Telkenmale is hij onder een overstellend juist gericht vuur met buitengewoon hevige verliezen teruggedreven.

's Middags heeft onze infanterie in nieuwe krachtige stormaanvallen het den vorigen dag vermeesterde terrein uitgebreid, vooral in het gebied van Sober (Goriz), de hoogten 343 en 144, ten Oosten van het dorp Neva-villa en op den Karst. Wij hebben opnieuw 1771 gevangenen gemaakt, waarbij 35 officieren.

De oorlog op den Balkan

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 13 Oktober. Een Italiaansch vliegtuig is gisteren over de rivier de Savinja afgekracht. Verscheidene vrouwen en kinderen werden er gedood. Een ter vervolg opgestegen Oostenrijk-Hongaarsche kampliegder schoot tusschen de monding der Skumbi en der Seneni een caponituit naar omhoog. Het machien werd maar licht beschadigd. Twee der inzittende waren dood en de drie overigen zijn gevlucht.

De oorlog tusschen Oostenrijk en Roemenie

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 13 Oktober: De gevechten in het gebied van Brasso (Kronstadt) namen een gunstig verloop. Gister werden daar 1 roomeesch officier, 170 soldaten en 2 stukken kanon ingebracht. Langs de siebenburgsche oostgrenzen wierpen onze troepen den vijand uit de dalen der Oppar-Alt en den Oppar-Maros en joegen hun naar het grensgebergte. Ten noorden van Kirilbaba werd een russische opmarsch na een gevecht met handgranaten teruggedreven.

De oorlog in de lucht

Aanval op Mytilène

ROTTERDAM, 13 Oktober: Engelse bladen melden uit Mytilène dat een vlieger het stoomschip «Hesperia» is overvallen en er 3 bommen op geworpen heeft. M. Wenizelos bevond zich op het vaartuig op weg van Kreta naar Mytilène. Er werd geen schade aangericht. Engelse vliegers verdreven den vijandelijken vlieger.

Gedood

BERNE, 13 Oktober: Volgens het «Petit Parisien» is de Amerikaanse vlieger Kipim Rakwell tijdens een luchtgevecht gedood.

OP ZEE

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 13 Oktober: In den namiddag van 12 Oktober ging een onzer vliegtuig-machieneskaders de door den vijand bezette militaire werken aan de Adria, in Montalcione, met spring- en brandbommen aanvallen, een onderneming die de beste uitvalgen had. In den avond van denzelfden dag ging een ander onzer eskaders de militaire werken van Selz en Vermigliano, de binnenhaven van Grado, en opnieuw de adriatische richtingen van Montalcione met de beste uitslagen met bommen overwerpen. Trots heftige beschieting zijn al de vliegtuig-machieneskaders ongedeerd naar het vertrekpunt teruggekomen.

Aangekomen

VADSO, 13 Oktober: Een Duitsch onderzeeër is gister morgen te Vadsø (Noorwegen) aangekomen, met de bemanning uit 20 koppen bestaande van eenen Engelschen stoomer van 6000 ton, die op weg was naar Rusland, en die in de IJsee geïnterdiceerd werd.

VADSO, 13 Oktober: Een Duitsch onderzeeër is gister te Berling met 11 leden der bemanning van een Engelschen stoomer aan-

gekomen die op 17 mijlen voor Halmingsvang geïnterdiceerd werd. De gansche bemanning, uit 22 koppen bestaande, was in twee sloepen gestapt. De reddingsloep die ontbreekt wordt nu door stoomers opgezocht.

Duitshouten in de Yezee

Het optreden der Duitse duikboten in de IJsee heeft, volgens «Aftenposten» van Christiania, ten gevolge dat het Noorsche scheepvaartverkeer in die wateren geheel is gestaakt. Een achttal Noorsche schepen, bestend naar Russische IJzeehavens, hebben order gekregen te blijven liggen. Oorlogsverzekeringen voor de IJsee worden in Noorwegen niet meer gesloten.

In het Buitenland

In Engeland

De dienstlicht in Ierland

De «Nieuwe Rotterdamse Courant» meldt uit Londen, dat de Iersche nationalistische partij Woensdag in een vergadering een besluit ten gunste der invoering van den dienstdienst in Ierland aangenomen heeft.

Engeland en de oorlog

In de Gemeentekamer is minister Asquith een nieuw krediet van 200.000.000 pond aangenomen, dat hij noodig heeft om den strijd voort te zetten.

Antwoordend op eenige vragen die hem gesteld werden heeft de minister een redevoering gehouden die als volgt kon worden samengevat:

Het krediet dat wij thans aanvragen brengt het totaal onzer uitgaven voor het loopend dienstjaar op 1.350.000.000 pond en voor heel den duur van den oorlog op de som van 3.122.000.000 pond — 78.000.000.000 franken. Red.

De dagelijkse uitgave voor den oorlog moet thans worden geschat op omtrent 5.000.000 pond.

De dagelijkse uitgave voor het engelsch leger is voor den laatsten tijd eenigzins afgenomen, maar deze voor het maken van de noodige munitie is aanzienlijk toegenomen.

De voorontwerpen van het budget der leeningen aan de verbondenen en de koloniën zijn nogal overtroffen geweest — en indien de leeningen aan deze bondgenooten op de in gang zijnde manier moeten blijven stijgen zullen ze aangenomen 450.000.000 p. op verre na niet toereikend zijn.

Het moet echter klaar toegegeven worden dat deze post van onze oorlogsuitgaven de allerbelangrijkste is voor wat betreft de gemeenschappelijke zank der verbondenen.

Het moet duidelijk gezegd worden dat onder dit oogenpunt Engeland geene de minste eigenbaatzuchtige belangen heeft en dat het in deze, hoe wij ons in onze vooruitzichten ook bedrogen hebben, uitgaven betreft die wij ons nooit zullen kunnen beklaagen, uitgaven die zonder aarzelen of dingen door de Kamer ter beschikking van hare Regeering zullen gesteld worden.

Gedurende het tijdperk van 1 April en 24 Juli van dit jaar hebben onze leeningen aan de verbondenen en de koloniën het aanzienlijk bedrag van 157.000.000 pond bereikt en sedert werden er nog voorschotten gedaan ten bedrage van 96.000.000 pond.

De liberale afgevaardigde Hol interpeleerde vervolgens om het interview te beknibbelen dat minister Lloyd George afgegeven heeft aan den amerikaanschen reporter Wolff.

Lloyd George heeft daarop krachtig geantwoord dat hij aan den reporter niets meer gezegd heeft dan dat wat reeds voorgaandelijk door minister Asquith openlijk verklaard was en wat hierop neerkwam: Eene tusschenkomst (van vredelievende neutralen, red.) zou op dezen oogenblik niets anders betekenen dan een overwinning van Duitschland en het verderf van Engeland.

De minister voegde er aan toe dat hij geene lettergreep van zijne gezegdens inrok en hij werd dapper toegejuicht. En als volgt sloot hij het debat:

«In deze verklaring moet men niet de persoonlijke overtuiging van Lloyd George of Asquith lezen, maar wel deze van het kabinet, van de Oorlogscommissie, van den Krijgsraad en van al de Bondgenooten» (Toejuichingen.)

OP DEN BALKAN

In Griekenland

De toestand

BERNE, 13 Oktober: Omtrent het ultimatum door de Entente aan Griekenland gezonden, meldt men: De officieren der Verbondenen zijn gelast met de gewapende politie en de waakzaamheid van het verkeer der vaartuigen van den Pireus, ten einde de vloetten der verbondenen en van het leger in het Oosten te waarborgen. Andere officieren der verbondenen zijn gelast met de politie en met den spoorwegdienst. De Grieksche regeering heeft geantwoord dat het zich verplicht zag tegen het bepaald tijdsverloop en tegen de opgemaakte eischen te protesteerden, maar dat het, door de omstandigheden verplicht, zich moest onderwerpen.

BERNE, 13 Oktober: De «Corriere della Sera» van Milaan meldt dat de president van den Griekschen ministerraad, M. Lambros, aan een briefwisselaar van dit blad zou verklaard hebben, dat hij een zuiver onpartijdig kabinet had samengesteld, om de loopende kwesties te sluiten, en dat hij, te dien behoeve, hooge ambtenaars en professoren had verkozen, gebaat aan het land maar die zich steeds van alle politieke strij-

den hadden onthouden. Hij zou aan de medewerking van vrienden en familieleden verzoekt hebben van eenige politieke ruchtvoorzien. De op te lossen kwesties zullen onmiddellijk onderzocht en opgelost worden. Het ministerie zal trachten het vertrouwen en de goedkeuring der entente te winnen.

LONDEN, 13 Oktober: Volgens een briefwisseling uit Athene aan de «Daily Mail» van den 11, zou een kabinetsraad zijn gehouden geworden, na de ontvangst der nota van de verbondenen, die van 6 1/2 tot 8 1/2 uren heeft geduurd. De staf-overste heeft aan den minister-voorzitter aangekondigd, evenals aan de ministers van binnenlandsche zaken en van marine, dat de koning hen in zijn paleis te Athene opwachtede, waar hij zich van zijn kasteel van Tatoi in auto begeven had. De raad heeft een half uur geduurd. Om 9 uur heeft de koning zich naar het paleis van prins Nikolaas begeven, te Kechissia, waar prins André hem wachtte. De admiraal Palmer was uitgenoodigd geworden en men heeft met den minister van marine gesproken. Om 10 uur is de koning naar Athene teruggekeerd. Hij heeft een nieuwe kabinetsraad bijeengeroepen en heeft zich rond middernacht naar Tatoi begeven. Intusschen is een ministerraad gehouden geworden, waarop de admiraal Palmer aanwezig was. Om 1 uur had een derde ministerraad plaats, die tot 3 uur heeft geduurd.

LONDEN, 13 Oktober: De «Daily Chronicle» meldt uit Athene dat de ontwapening van de Grieksche vloot begonnen is. Hij zegt dat de kleine vaartuigen die naar de voorloopige regeering gezonden waren, naar Saloniki gezonden zijn. Groote eenheden zijn bemand en naar de golf van Kerasini gestuurd geworden. Heden heeft de fransche marine bezit genomen, zonder tegenstand te ontmoeten, van al de Grieksche oorlogsbodems. De bemanningen van zekere onder dezen zijn reeds verwijderd geworden, anderen hebben hunne bemanningen moeten landen. Te Athene en te Pireus heerscht volledige rust.

ROTTERDAM, 13 Oktober. De «N. Rot. Crt.» meldt o. a.: «De zaak staat in Griekenland aldus: de vloot is geleverd en ontwapend, de forten der kust zijn ontmanteld of gegeven, de belangrijkste spoorwegen zijn aan vreemdelingen geleverd om een vreemde oorlog te voeren, het op het beval van den vreemdeling gedemobiliseerde en gedeeltelijk tegen zijn eigen regeering in opstand gekomen leger, de telegraphen en de telefonen zijn in handen van den vreemdeling. In feite heeft Griekenland als onafhankelijke Staat opgehouden te bestaan.»

BERLIJN, 13 Oktober: Volgens de «Berliner Lokal-Anzeiger», is prins Nikolaas, broeder van koning Konstantijn van Petersburg te Kristiania aangekomen. Morgen zal de Prins zijne reis ter bestemming van Griekenland, via Frankrijk, voortzetten.

SALONIKI, 12 Oct.: Hier is een nieuw russisch troepentransport aangekomen.

De uitlevering der Grieksche vloot

De Belgische Kurier schrijft: Door de uitlevering der Grieksche vloot aan de Entente komen in 't bezit der Entente machten volgende schepen: 4 slagschepen met samen 34300 ton, een kruiser met 2600 ton, 4 kanonneerboten, 2 mijnenleggers, 15 torpedojagers, 17 torpedobooten en 2 onderzeeërs.

In Roemenie

Vlgersaanval op Constantza

BERLIJN, 13 Oktober (Officieel) Duitse zeevliegers hebben op 9 Oktober en in den nacht op 10 Oktober Russische transportstoomers te Constantza met bommen beworpen.

In de Vereenigde Staten

NEW-YORK, 13 Oktober. — De arbeiders der Standard Oil Company te Bayonne (New-Yersey) zijn in staking gegaan. Het kwam tot een botsing met de politie, waarbij meerdere stakers gewond en drie personen gedood werden.

De duikboot- en mijnoorlog

WASHINGTON, 13 Oktober: De minister van Staat, Lansing, heeft bij terugkeer van een konferentie met Wilson te Longbeach meegedeeld, dat tot dusver geen besluit is genomen betreffende de houding van de Vereenigde Staten inzake de nieuwe campagne van de Duitse duikboten in het Westelijk gedeelte van den Atlantischen Oceaan. De zaak wordt in haar geheel omvang onderzocht.

Uit andere bron is meegedeeld, dat Wilson tal van telegrammen ontvangt, waarin wordt aangedrongen op het nemen van maatregelen om een hernieling van deze aanvallen te beletten.

Hughes aan het woord

PHILADELPHIA, 13 Oktober: Hughes heeft hier ten aanhoore van duizenden een rede gehouden, waarin hij onder toejuichingen van het gehoor verklaarde, dat hij, als hij gekozen werd, de levens van Amerikanen te land en ter zee beschermen zou en nooit zou gulden, dat de Amerikaanse scheepvaart en handel belemmering ondervonden.

De Amerikaanse uitvoerhandel

LONDEN: Uit de zooveer gepubliceerde statistieken van het Department of Commerce te Washington blijkt dat de uitvoer der Vereenigde Staten gedurende de maand Augustus 510 miljoen heeft bereikt, waarvoor niet alleen alle records der Vereenigde Staten zelf geslagen worden maar ook die van alle andere landen der wereld.

De reis van M. Gérard

De «Daily Mail» verneemt uit New-York dat de Amerikaanse minister te Berlijn, M.

Gérard, formeel verklaard heeft geen lichting te willen geven over het doel zijner reis; hij heeft evenwel met aandrang verzekerd, dat hij geen drager is eener vraag van overeenkomst van Duitschland aan president Wilson.

Eene nota van Wilson aan Duitschland

Van de Zwitsersche grens, 13 Oct. — Volgens een Parijzer telegram aan de «Basler Nachrichten» is het waarschijnlijk dat Wilson eene nota over de jongste scheepstoringen aan Duitschland zal richten. Het zou daarin niet geloofwaardig worden, dat Duitschland in de perken zijner beloften gebleven is, maar de opmerksaamheid der Duitse regeering zou getrokken worden op de mogelijkheid van vergissingen en incidenten.

Wanneer Wilson dit doet, zoo heeft hij in het telegram van het Bavelshofblad, verlaat hij het zuiver juridisch terrein en verplaatst het vraagstuk op het gebied der politiek.

Farman wil over den Oceaan vliegen

Henry Farman, die nevens de geboederen Wright, de grootste beginnelingen in de vliegkunst had, koestert het plan eene poging te wagen om den Oceaan over te vliegen. Hij begaf zich naar New-York, en daar zijne afvaart nog van deze maand voor te bereiden. Farman wordt door den Zweedschen kapitein Sundstedt begeleid. Zijn toestel is een Curtiss-hydroplaan van de grootste afmetingen. In het toestel, welke snelheid meer dan 300 kilometer per uur en welks werkingsduur, met vier personen aan boord, 30 uren zal bedragen, in onophondelijke vlucht, zijn zes motoren gebouwd. Het uitgangspunt van den tocht is New-Foudland, het einddoel is eene ische haven.

In Mexico

Eene nieuwe revolutionaire beweging

Volgens een telegram uit Vera-Cruz aan «Petit Parisien», wint de beweging aan wier hoofd Felix Diaz staat, iedereen dag veld. Diaz zou voornemens zijn naar Vera Cruz op te rukken. In het constitutioneel leger zouden zich vele separatistische elementen bevinden. Uit den omtrek van Vera Cruz worden ernstige onlusten gemeld. In de afgelopen week zouden verschillende aanslagen op de spoorbaan hebben plaats gehad.

In Argentina

De nieuwe president

Gisteren is in Argentinië de nieuwe president opgetreden. Hipolito Irigoyen, de opvolger van Dr. Victorino de la Plaza Irigoyen is een nieuveling op het terrein der staatkunde.

In Nederlandsch-Indië

De opstand

AMSTERDAM, 13 Oktober: Men meldt uit Soerabaja aan het «Handelsblad»: Geruchten loopen omtrent de oproeren die Ngadi-Soewi, Toloeang, Agoeng en Bodjo Negoro zouden uitgebroken zijn; vooral de eerste plaatsen, waar de Sarikat Inj zeer sterk is.

Honderd mannen, onder dewelke de leiders, hebben de dorpen bezocht en de heilige uitgeroepen. Door eene spoedige tusschenkomst heeft de politie den opstand belet. De drie oversten werden aangehouden. Sinds eenige dagen zijn vele Europeaanen verontrust geworden in het binnenland.

De toestand

Het «Handelsblad» meldt uit Soerabaja: Volgens eene officiële mededeeling van Mocana Tambesi komend, zijn 32 opstandelingen van 26 September tot 4 Oktober gedood geworden. Den 20 September is een patroefier, door luitenant de Jong aangevoerd, door omtrent 60 revolutionairen aangevallen. De opstandelingen hadden 8 doden. Een inboorling is onder de Nederlandsche troepen gevallen.

In Afrika

Spanje en Marokko

De Republikeinsche afgevaardigde Ayun heeft de Spaansche regeering in de Korte gainterpelleerd, betreffende den gang van Spanje in Marokko, en heeft verklaard dat het ware belang van Spanje ligt in het volledig verzaken aan Marokko. Spanje, rep. hij, heeft zich steeds met Marokko beziggehouden op de onderrichtingen van Europa.

Generaal Luque, minister van oorlog, en M. Maura bestreden de sienswijze van Ayun.

Een ander republikein heeft eene ondervraging over hetzelfde onderwerp aangekondigd.

In China

Eene Chinese spoorwegovername aan eene Amerikaanse groep

Een groep Amerikaanse kapitalisten heeft de concessie bekomen voor een spoorweg, aan te leggen tusschen Datsou en Lantchoufou.

In het Parlement

Volgens tijding uit Peking, heeft het Chinese parlement met 9 stemmen meerderheid de kandidatuur van Loutchintan verworpen tot den post van minister van buitenlandse zaken.

Amerikaansche kapitalistische belangen

NEW-YORK, 13 Oktober: Een kapitalistische groep Amerikanen heeft de toelating bekomen een spoorweg te leggen tusschen Datsou en Lantchoufou.

In Japan

De kists

NEW YORK, 13 October: Volgens een telegram aan de «Associated Press», heeft de Chinese regering een interview verklaard, dat zijn programma noch revolutionair, noch aanvallend, noch militaristisch is. Het programma van heropvoering. Wij hebben, zegt hij, het inzicht niet de macht van China te kwetsen of de handelsbelangen der belanghebbende landen te krenken. Hij zal alles doen om het vertrouwen der vreemde machten te herstellen en zijne verbintenissen tegenover de Engelse en Russische bondgenooten te versterken.

De «Times» meldt: Men gelooft over het algemeen, dat het kabinet slechts een kort bestaan hebben zal.

IN BELGIE

MEDEDEELING

De Aardappelenvoorziening

Naar uit talrijke verzoeken en aanvragen wordt nu breedte kringen van de bevolking nog altijd niet op de hoogte van de bestaande regeling die getroffen is geworden met oog op de aardappelenvoorziening. Naar aanleiding hiervan wordt nuochmaals de aandacht op de volgende punten getrokken.

Volgens de verordening van den heer Gouverneur-generaal van 17 Januari 1916 zijn de gemeentevervoeren belast met de aardappelenvoorziening der bevolking. De verbruikers moeten zich derhalve wenden tot de afdelingen van aardappelen niet tot de Civiel-kommissarissen of de Kartoffel-vervoersstellen te Brussel wenden, maar tot den Burgemeester hunner woonplaats. Voor Groot-Brussel is in zoover eeno-bijzondere regeling getroffen, dat de gemeentevervoeren de aardappelenvervoering hebben aan de gemeentemagazijnen der Brusselse agglomeratie, zoodat de in Groot Brussel wonende verbruikers zich tot deze inrichting moeten wenden.

Verzoeken ter verkrijging van de toelating om aardappelen rechtstreeks bij de producenten op te koopen, zijn overbodig. Daar volgens de bestaande regeling alleen de gemeentebesturen bevoegd zijn voor het verkrijgen van toelating in geen geval gevolg gegeven worden.

Evenmin hebben aanvragen om vervoerbelastingen voor aardappelen, die door de gemeentevervoeren, enz., zonder betaling geleend of geschonken zouden zijn, kans om ingewilligd te worden, daar ten gevolge der heersende schaarschte alle aardappelen niet moeten dienen voor de voeding van den verbruiker, langs den voorgeschreven weg ten goede moeten komen aan het algemeen.

Vervoertoleringen kunnen alleen verleend worden aan verbruikers die buiten hun woonplaats, op een afgelegen plaats, zelf aardappelen verbouwd hebben (dus niet op een gepacht of verpacht grondstuk).

De aanvragen voor het bekomen van dergelijke vervoertoleringen moeten ingediend worden bij den burgemeester der gemeente naar den aanvrager gevestigd is te Brussel bij de gemeentemagazijnen der Brusselse agglomeratie — van waar bij den bevoegden civielkommissaris bereikend.

IN OOST-VLAANDEREN

Te Aalst

MUSIEK EN TOEGEL

Arvondstonden, het verzet onder leiding, geniet een onverwachten bijval en, tot ons groot spijt, hebben wij aan vele vrienden de gevraagde toegangskaartjes niet verschaft. Ten einde hieraan te verhelpen is de toelating gevraagd worden voor de maand November drie avondstonden te geven. Aldus zouden de personen kunnen toegelaten worden.

Voor de volgende avondstonden zullen de toegangskaartjes nog alleen gegeven worden ten lokale «Hand en Hand», op vertoer der lidkaartjes. Dag en uur zullen later bekend gemaakt worden.

De eerste avondstond was voor ons muziekkorps en muziekkring een waar succes. Wij durfden niet denken dat onze beide kringen die door de oorlog menig tijd voor zo spoedig zou hersteld geweest zijn. Onze minsten muzikanten en tooncellisten helen eere van

FEUILLETON VAN «VOORUIT» (222)

De Brooddraagster

door XAVIER DE MONTÉPIN

— Kon ik het koopen zonder het te weten? —
— Wat hebt gij er mee gedaan? —
— Ik heb het eerst in mijn zakboek gestoken, en vervolgens in een goed gekende lade gelegd... Wees zeker dat het veiligheid is...
— Maar gij zult het mij teruggeven, niet waar? —
— Ik ben integendeel van zin, liefste, van het zorgvuldig te bewaren.
— Amanda voelde eene huivering over haar lichaam.
— Waarom? het bewaren? vroeg zij.
— Dat is zoo een gedachte... Het zijn vooral handschriften van dien inhoud, waar ik van houd...
— Ach! houd op met spotten!... Geef mij dit schrift weer, dat u tot niets kan dienen...
— Het kan mij integendeel zeer nuttig zijn...
— Zijt ge van zin er gebruik van te maken tegen mij? —
— O! kind, ge weet wel dat ik daartoe niet gekwaam ben!
— Maar wat zijt ge dan van zin? Want gij hebt er toch iets mee voor...

hun werk: zij beloven ons nog vele aangename avondstonden.

DE LESSEN

die begonnen zijn in 't lokaal «Hand en Hand» voor de ongekende en weinig geleerden, worden een zo tal vrienden beantwoord. Een mooi geval (voor de ongekende zijn nog eenige plaatsen open.)

Er is ook aangekondigd lessen van fransche taal enz. te geven. Ook meisjes hebben ons komen vragen voor haar leergangen in te richten. Al die vragen zullen onderzocht en zoo mogelijk aan voldaan worden.

H. FLIPS.

In 't Land van Oudenaarde

WAARTOE DE WERKLOOZEN DIENEN!

Eenige dagen geleden zagen wij in verschillende gemeenten van Zuid-Vlaanderen dat de werklozen gebruikt worden tot het reinigen der niet bevaarbare noch vlootbare waterlopen, anders gezegd: de beken. Nochtans, volgens de wet, moeten de beken gekuischt worden op de kosten der aanplande eigenaars. Deze hebben een recht van eigendom op die beken; zij zijn de watermolens op planten, boomplanten aan den oever, het water gebruiken om hunne eigendommen te bevoelen, zij hebben het vischrecht enz., enz., het is dus niet te veel dat ze de kosten van onderhoud dragen.

Met welk recht kan men bijgevolg de werklozen verplichten die beken «astolles» te kuischen. Die menschen staan tot aan den broekband in 't water, beslijt en bemodderd tot boven 't hoofd, bibberend van koude in dit reeds gure najaar en dit alles onder vergelding! Is het rechtvaardig dat de arme werklozen kosteloos een zoo lastig en vuil werk moeten verrichten; dat ten laste valt van rijke eigenaars?

Wij hebben ook bestatigd dat men van de werklozen gebruik maakt niet alleen voor het onderhoud der Buurtwegen, maar ook voor de bijzondere uitwegen. Wanneer iemand een eigendom heeft die ingesloten is, dan heeft hij het recht een uitweg — misvergoeding — te eischen van zijn nabuur. Doch de wet zegt niet dat deze uitweg moet onderhouden worden door de gemeente of door dezer werklozen?!

Is het althans hetziedie. Men behandelt de arbeidlozen als slaven te bate der bezitters.

In Juni 1915 werden de werklozen der gemeente Beirlegem verplicht eene haag uit te hakken welke zich rondom een bijzonder eigendom bevond. De eigenaar spende een proces in, en de gemeente werd veroordeeld tot 225 fr. schadevergoeding!

Vóór een paar maanden werden de werklozen der gemeente Meilegem verplicht een ijzeren afsluiting af te breken welke zich rond een partij land bevond. De eigenaar spant een proces in en de zaak werd op Dinsdag 10 October laatste voor het vrederecht van Sint Maria-Hoorebke opgevoerd. Uitspraak later!

Zooda men ziet heeft men er in Zuid-Vlaanderen een handje van om de werklozen werken te doen uitvoeren, hetzij voor persoonlijk profijt van de rijken, hetzij om persoonlijke veeten te koelen!

To Lokeren

DE HUISHUURKWESTIE

Verleden zaterdag is een werkman evenals het grootste deel zijner medeouders, ten gevolge van den oorlog in armoede gedompeld, uit zijn huisje gedreven omdat hij niet kon betalen. Veertien maanden was hij werkloos, toen hij vanwege zijn patroon in de gelegenheid werd gesteld, wat te mogen werken. Nieuwelijks was dit door den huiseigenaar geweten of daar stond hij om huishuur te eischen.

De huurder heeft al het mogelijke gedaan, en aan zijn huiseigenaar halve huishuur betaald, en dit gedurende negen maanden zoolang hij wat mocht werken. Daarna viel hij terug zonder werk en was dus in de onmogelijkheid nog langer te betalen.

Onnoedig te zeggen hoe breed een huiseigenaar van vier personen het heeft, dat negen frank per week onderstand geniet!

De huiseigester echter bleef halve huishuur eischen. De huurder ook dat de huiseigester zijne hartelijkheid bewees, daar de werkman, nog steeds met goeden wil bezield, hem voorstelde het vierde der huishuur te betalen wanneer hij twee dagen per week mocht werken, en de helft in geval van meer.

De huiseigester echter voor den huiseigester niet voldoende, en zooda hij den werkman voor den scheidsraad, om hem te verplichten te betalen of zoo niet hem buiten te zetten.

Ziehier het vonnis door die heeren geveld:

Wij Albert, koning der Belgen, aan allen tegenwoordigen en toekomstenden doen weten: In openbare zitting van het scheidsrecht voor huuraangelegenheden voor het Kanton Lokeren, van achttien September 1916, is het volgende vonnis uitgesproken:

Waren aanwezig de heeren Adolf Geurts, vrederechter, voorzitter, Blancquaert Octaf, eigenaar, bijzitter, DeMeirnsen Clement, huurder, bijzitter, Ferdinand Van Weymeersch, griffier.

In zake Van Nieuwlande Benoît, eigenaar te Lokeren, Voormansstraat.

Tegen Bracke Leonard, paraplumaker te Lokeren, Kazernestraat.

Gezien de inleidende dagvaarding op 4 September 1916 aan den gedaagde besteld; gezien de vraag strekt tot ruiming van het huis door den gedaagde thans betrokken en aan den eigenaar toebehoorende, alsook tot betaling der som van 261 franken voor verschenen huishuur.

Gezien de verweerder zich bereid betooft het huis in kwestie te verlaten op voorwaarde dat de eischer

hem een bewijs levere met het wolk hij een ander huis kan verkrijgen.

Om deze redenen: het scheidsrecht zegt dat de verweerder in kwestie zijnde huis gelegen te Lokeren, Tiktakwegels, ter vrije beschikking des aanzoekers zal moeten stellen tegen eersten October 1916.

Veroordeelt den verweerder om aan den eischer te betalen de som van twee honderd een en zestig frank voor verschenen huishuur; zeggende dat de verweerder tijd van betalen zal hebben tot achtien maanden na het sluiten van de vrede. Zeggende dat in geval het noodig is, de eischer aan den verweerder bij middel van een bewijs het in huur nemen van een ander huis zal moeten mogelijk maken.

Aldus gedaan en uitgesproken dte en plaats als voorgez.

(Getekend): A. Geurts en F. Van Weymeersch.

Gratis geregistreerd te Lokeren den 13 September 1916, boek 52 blad 21 vak 12 een blad zonder verandering; de ontvanger (Get.): Van de Maële.

Lasten en bevelen aan alle deurwaarders daartoe aangezocht het tegenwoordig vonnis ten uitvoer te brengen aan onze Prokureurs-generaal en onze prokureurs bij de rechtbanken van eersten aanleg waaraan de hand te houden, aan alle bevelhebbers en officieren der openbare macht daaraan sterke hand te leenen wanneer zij daartoe wettelijk zullen aangezocht worden ten blijke van welk het tegenwoordig vonnis is geteekend en met den zegel der rechtbank bezegeld is geworden.

Voor gelijkvormig afschrift: de griffier (get.): F. Van Weymeersch.

Gratis geregistreerd te Lokeren den tweeden October 1916, boek 62 vak 9, twee bladen zonder verandering; de ontvanger (get.): Van de Maële.

Het jaar 1900 zestien den dertien October.

Ten aanzoeke van Benoît Van Nieuwlande, eigenaar, wonende te Lokeren, Voormansstraat.

Krachten afschrift in uitvoerbare vorm van een vonnis tegengekeerd tusschen partijen verleend den achttien September 1916, door het scheidsrecht voor huuraangelegenheden des Kantons Lokeren, van welk vonnis kopië aan Bracke is betekend geweest bij exploit van den ondergetekenden duurmaar in date derden October 1916, met bevel tot ontruiming.

Ik ondergetekende Alfons Mees, deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg van Dendermonde en vrederechter des Kantons Lokeren, wonende te Lokeren, Koophandelstraat 12, gepatenteerd, bijgestaan van Vervaeke Desiré, veldwachter en Paul Van den Hende, tijdelijk agent, beiden wonende te Lokeren, aanzoekte getuigen, heb sommigie gedaan aan Leonard Bracke, paraplumaker, wonende te Lokeren, Tiktakwegels, alwaar ik was in zijne woning en er sprak met hem in persoon.

Om onmiddellijk ter vrije beschikking der aanzoekers te stellen het huis en afhangen, dat hij heden bewoont te Lokeren, Tiktakwegels.

Hem verklarende dat bij gebrek van te voldoen aan deze sommatie, ik onmiddellijk ging overgaan tot zijne uitdrijving daarvan, met alle personen en voorwerpen er zich in bevindende.

Bracke hieraan niet voldaan hebbende, zoo heb ik de ontruiming gedaan met al de meubelen en voorwerpen op straat te doen stellen, alsook alle personen zich in dit huis bevindende.

Daarna heb ik de deur gesloten.

Van al hetzegen voorgaand heb ik opgesteld, het tegenwoordig proces-verbaal hetwelk ik met mijne getuigen heb geteekend, zoo op het origineel als op de kopij welke ik aan Bracke heb gelaten, zijnde en sprekende als boven.

Kost negen frank.

(Getekend) D. Vervaeke; Van den Hende Paul, A. Mees.

Wij laten u, lezers, nu zelf oordeelen. En zeggen dat twee der leden van den Scheidsraad ook in het Hulp- en Voedingscomité zetelen, waar zij den toestand van den werkman moeten helpen regelen.

Nu, verkleden, willen wij aan u allen nog een woord richten en u vragen uwen toestand eens goed te overwegen en het voor later goed te onthouden, namelijk dat het niet voldoende is dat gij gebukt gaat onder de groote ellende waarin gij onvrijwillig door dien wrede oorlog gedompeld zijt, daarbij moet gij nog steeds met een benepen hart loopen of uw huiseigester den een of anderen dag de gril niet krijgt u dakloos te zetten, doordat gij de wrede misdadig begaat, tegen wil en dank niet te kunnen.

G.

Man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?

— Hang maar den geheimzinnige uit,

man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?

— Hang maar den geheimzinnige uit,

man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?

— Hang maar den geheimzinnige uit,

man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Stad Antwerpen

Leening van 188.440.000 frank van 1887.

1886 trekking. — 10 October

122 series, zijnde 3050 obligatiën, uitkeerbaar te rekenen van 1 Juli 1917, en aan te bieden met koepsoep 30 aangehecht.

Serie 28787 n. 2 uitkeerbaar met 10.000 fr. S. 3575 n. 9 met 1000 fr.; s. 9988 n. 18 met 500 frank; s. 9989 n. 19 en s. 27443 n. 24 elk met 250 frank.

Zijn uitkeerbaar met 150 frank:

2149 9 7959 18 7959 22 10384 5 10999 21 11684 21 18111 6 21661 15 23759 2 26703 1 27443 6 29032 17 41946 9 43325 8 45525 3 45525 9 80865 1 52580 8 54008 14 55248 11

Uitgezonderd bovenstaande nummers zijn volgende series uitkeerbaar aan 110 fr.:

317 964 1228 1232 2149 3088 3280 3575 4904 5190 5659 6345 6855 7743 7959 8301 8970 9988 10384 10999 11397 11684 12255 12325 12468 10352 16731 17316 17637 18111 19752 20909 21084 21661 21713 22057 22495 22823 23421 23759 24210 25363 25625 26703 27398 27443 28018 28787 28871 29353 31574 32146 32177 32599 33840 35343 37305 38103 38298 38353 38544 38793 39032 40482 41946 42225 42961 43335 44334 44539 45292 45389 45525 45794 46024 47133 47237 47277 47337 47610 48238 49638 49704 51042 50665 52472 52550 53379 53890 53901 54093 55246 55854 55858 56790 57237 58197 58448 59379 60232 60542 60561 61771 61855 62804 62710 63053 63076 63340 63388 63788 64637 65806 66030 66232 66679 66825 67494 67771 69307 72020 72460.

GENT

Handelsbriefwisseling met Holland

Kamer van Koophandel en Fabrieken van Gent

Lijst der brieven van Holland gekomen en met afgehaald op 12 October 1916

MM. Arnautoglou; O. Aversmaete; E. Algoed; St-Amansberg; S. Bauwens, Scheldestraat; Blommaert, Godshuizen; Boelens Joseph, Ledeborg; Bekaert, Waterloot; Bervagne, Jan Bredellaan, 18, Kortrijk; Buyck, Bouchaute; O. Bouton; Burgemeester van Lokeren, Assenede, Bouchaute, Eecloo, Deynze, Sleydinge, Dendermonde, Moerbeke, Ertvelde; Centrales électriques; Cornélis Deraeve; Carels, frères; Caesens, Zelo; Decorte, Vlierstr.; Devos, Koopport; De Smet-Frechier; Demunck, hoek Holstr.; Dhertoge, Slijpstr.; De Smet, frères, Ledeborg; De Bethune, Aalst; Deraeve, Saffelaere; De Bruycker, Wynkel; Dodeene, Evergem; Devriand, Bellem; Demeter, Meirelbeke; Demoy, id.; De Bay, Evergem; De-roo, Eecloo; D. Dhuyvetter, Assenede; A. Decrook, Gavere; Doelcker, Beirvelde; Everard, Eecloo; Flamen, Temp, Bassin, Brugge; Goubau, Peperstr.; Giffé, St-Amansberg; Grypdonck, Baesrode; Govaert, Selzaete; Heyndrickx, Kleins Dok; Hollandia; V. Huyghebaert; H. Helleboek; Hebbelink, Koopport; Hebbelink, Meirelbeke; Heereens-Wille, Somergem; Helderbeke; Beirvelde; Broeder Hilarius, Oostacker; Iweins, Rooborst; Ingels, Caprycke; Johnson, consul; Janssens, Berlaers; Kuyk; J. Key; Lys; Laget, zaadhandel; Lessar, Gentbrugge; B. Michels; notaris Martens; notaris Meus; Manila; Motte, frères; Merry, Dackman; Meirson, Assenede; O. Nys, Kortrijk; Oh. Papillon; A. Pols; Mme Pielh; Pante-Masqueler; Plouvier Co; Praet, St-Amansberg; Poort-Waeters, Temsche; Overste St-Jan-Baptist, Selzaete; Reuter Universiteit; Robert, Eecloo; Suwyna, Gasmeterlaan; Schoerder; Standaert-Fiévé; Soetaert A.; Sloek, Wyngene; Taets P.; Uefines d'Evergem; Vandemoere; Vandooelae; J. Vanimp; Volksbelang; Bestuurder Vinchmarkt; Verstrepen, Scheldelaan; M. Vandeputte, Gentbrugge; P. Vandenberghe, Ledeborg; Vermaerke-Eversart, Gentbrugge; Vanhoorebeke, Ledeborg; A. Verheest, Aelbeke, stw. Kortrijk; Alb. Vansteenkiste, Overleyestraat, Kortrijk; Vanhoorebeke A., Eecloo; Vangarsse, Moerbeke; V. Vossart, Selzaete; Vanacker, Saffelaere; Vandeputte Ch., Melle; Wyckaert L., Meirelbeke; Welvis, Saskaai; Wille, Somergem.

Brieven voor Loochdrift: Verschuieren, De Koning, Stevelink, Vanderlinden, Vanacker, Vandenaels.

Man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?

— Hang maar den geheimzinnige uit,

man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?

— Hang maar den geheimzinnige uit,

man! Ik zal wel weten te ontdekken wat gij mij verbergt!

Ovide bracht het meisje in rijtuig naar hure woning, Damesstraat; daarna, uit vrees van door haar bespied te worden, deed hij zich terugvoeren naar het center van Parijs, en eindelijk, na duizende omwegen gemaakt te hebben, zeker dat men hem niet volgde, keerde hij naar de Clichy-dreef weer.

Mej. Amanda, thuis gekomen, bevond zich in een gemakkelijk te begrijpen staat van opgewondenheid.

Zoodus, zegde zij, stampvoetend van gramschap, het toeval heeft gewild dat die man naar Joigny ging, een nog grooter toeval heeft hem bij mad. Delion gebracht, en mijn ongeluk heeft gewild dat hij er het verleden vernam! Hij heeft dat vervloekt papier gekocht en houdt mij aan handen en voeten gebonden! Welk machtig belang kan hij dan hebben om mij aldus onder zijn bedwang te houden?

Welk belang? herhaalde het meisje. Mijn instinct zegt het, die man gevoelt dat ik zijn geheim geraden heb. Die boodschapper, die op den winkel naar Lucie is komen vragen, was hij... De oude deftige heer, die het mes gekocht heeft op de Bourbonkaai, was hij nog... De moordenaar, die Lucie afgewacht en getroffen heeft, was hij! Ik zou mijn hoofd durven verdedden dat hij het was! En nogtans, de bewijzen ontbreken mij... Doch, al had ik ze, waartoe zouden zij mij dienen? Om hem aan te klagen? Kan ik dat?</

Café Ons Huis, Vrijdagmarkt
 ALLE ZONDAGEN
 van 7 tot 11 ure 's avonds
SYMPHONISCH CONCERT

Stadsnieuws

AANGEREDEN. — Men verzoekt ons te melden dat mej. Vanden Heede Margriet, op de Kasteellaan door een tramrijtuig aangereden, nog steeds in de kliniek van Dr. Vercauteren verzorgd wordt en in beteren toestand verkeert. Mej. Vanden Heede was van hare moed, mevr. Gabriëls, vergezeld, die insgelijks gekwetst werd doch na verzorging kon huiswaarts keeren.

KRONEN ROBELUS
 Brabantsstraat, 15

AFSCHRIJFT. — Mijnheer de Apotheker, Met genoegen druk ik U schriftelijk mijnne tevredenheid uit over de voortreffelijkheid van uw «Kindermel» van Moeder Barbara». Niet enkel mijn driejarige zoon is er kloek en gezond mede geworden, maar zelfs mijn echtgenoot en ik nemen het met welgevallen. Hoogaachtend N. K.

(Naam en adres ter beschikking der belanghebbenden.)

STAD GENT. — Aanbesteding der baggerwerken uit tevoeren in de Oude Lieve. — Aanbiedingen te zenden aan het Schepencollege ten laatste 26 oktober per gesloten brieven. Openbare opening der aanbestedingen, den 28 Oktober te 12 ure. Lastenboek en tekeningen berusten in het bureau der werken. Bestek: 4280 m³.

(15-19)

Mededeelingen

STEDELIJKE AARDAPPELDIENST. — Heden zondag, 15 Oktober, uitdeeling van aardappelen in de wijken: 3, 5, 7, 9 en 11. Het rantsoen is 1 kilo per persoon. De prijs is 19 centiemden den kilo.

LEVENSMEDELEN. — Het Nationaal Hulp en Voedingscomité, Provinciaal Comité van Oost-Vlaanderen, Groep Gent zal in zijne magazijnen gedurende de week van 16 tot 21 oktober de volgende waren te koop stellen:

Voor allen: Rijst, 0,66 fr. rantsoen 250 grammen per persoon; Gebrande tarwe, 1,00 fr. rantsoen 250 grammen per persoon; Zout, 0,10 fr. zonder rantsoen.

Voor de eerste helft der nummers: Bloem 0,60 fr. rantsoen 200 grammen per persoon; Smout, 2,30 fr. rantsoen 250 grammen per persoon.

Voor de tweede helft der nummers: Gezouten spek, 2,50 fr. rantsoen 250 grammen per persoon; of Gerookt spek, 3,03 fr. rantsoen 250 grammen per persoon.

STADS LAGERE TUINBOUWVOND-SCHOOL. (Guinardstraat nr. 19) — Maandag 16 oktober van 7 tot 8 uur, 3de les, over fruitoestem, leeraar E. Oullumbien. — Dinsdag 17 oktober, 4de les over plantenkunde van 7 tot 8 uur, leeraar A. Oullumbien. — Woensdag 18 oktober van 7 tot 8 uur, 3de les over scheikundige meststoffen, leeraar E. Van Driessche. — Woensdag 18 oktober, boekerij door Aug. Leemans. — Vrijdag 20 oktober, 5de les van 7 tot 8 uur over plantenkunde, door leeraar A. Oullumbien.

Ingang gansen vrij en kosteloos.

VOORDRACHT. — Op maandag 16 dezer om 8 1/2 ure, in het lokaal van den Gentischen Esperanto Klub «La Progreso» Hotel Graaf d'Egmont Katalognestraat 15, houdt de heer P. Mast een voordracht (in Esperanto) met lichtbeelden. Onderwerp: «Okultismo kaj Magio».

DE MAATSCHAPPIJ tegen de wredeheid jegens de dieren bericht het publiek van het gevaar, welk er bestaat hunne honden tot het slachten bestemd, aan onbekende personen toe te vertrouwen op belofte ze naar het slachthuis te brengen. Deze dieren zijn meestendeels in het geheim aan brutale slachters verkocht, die ze voor de voeding bestemmen. Zij herinnert het publiek dat het voldoende is zijn adres af te geven op het middenbureau van Politie, Botermarkt, 4, Gent, ten einde de dieren, kosteloos te komen afhalen, door den opnemingsdienst welke hen eene spoedige en pijnloze dood verzekert.

BERICHT. — Het College van Burgemeester en Schepenen brengt ter algemeene kennis dat een onderzoek de commoditeit en incommode geopen is nopens den aankoop door de Stad, voor den dienst van het lager onderwijs, van een deel van eenen eigendom gelegen Heiruislaan, bekend ten kadaster sectie L, n° 160^a en 163^a; zij het eene oppervlakte van ongeveer 200 vierkante meters.

Opmerkingen moeten schriftelijk gezonden worden aan het 1° bureau ten Stadsbureau, alwaar het plan en de stukken berusten ter inzage van het publiek, gedurende de werkuren, te rekenen van 13 tot 27 Oktober 1916, te middag.

WERKLOOZEN-ONDERWIJS. — **MANNEN.** — Lessen in moderne talen en in boekhouden. — Lessen in Moderne Talen: Vlaamsch, Fransch, Duitsch, Engelsch en in Boekhouden worden ingericht voor de Werklozen in verschillende stedelijke scholen.

Die lessen zullen gegeven worden den: dinsdag, woensdag en donderdag, van 7 1/2 tot 9 ure 's avonds.

Iedere leerling wordt desnoods in verschillende afdelingen geplaatst: lagere, middelbare en hogere afdeling.

Ten einde eene bepaalde regeling te kunnen treffen, moeten de belanghebbenden zich doen inschrijven op een der volgende dagen: **dinsdag 17 en woensdag 18 Oktober.**

van 7 1/2 tot 9 uren, in het lokaal der school Onderstraat.

VROUWEN. — A. Lessen in Moderne Talen: Die lessen zullen gegeven worden zooals hierboven aangeduid voor de mannen.

Inschrijvingen op dezelfde dagen en uren in het lokaal der school Volderstraat. **B. Huishoudlessen:** (Koken, Wassen en Strijken). — Huishoudlessen zullen binnen kort in verschillende stedelijke scholen worden gegeven den maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag, van 9 tot 13 uren.

De lokalen worden later aangeduid. **De inschrijvingen** grijpen plaats den **dinsdag 17 en woensdag 18 Oktober**, van 10 tot 13 uren, in het lokaal der school Baronstraat.

2e PRIJSKAMP - TENTOONSTELLING VAN SPELGOED. — De volgende prijsvragen worden uitgeschreven:

1ste prijskamp. — Er wordt gevraagd: een gemeenschappelijk spelgoed voor kinderen, zelfwerkend of werktuigkundig, geheel of gedeeltelijk in beweging komende gebracht worden, zonder vuur, stoom of elektriciteit en van eigen vinding. 1e prijs: 50 fr. met eerediploma; 2e prijs: 30 fr.; 3e prijs: 20 fr.

2de prijskamp. — Er wordt gevraagd: meubelen in hout, kunstende dienende als speelgoed, zooals salons, keukens en slaapkamers voor poppen, naalkussens, speeldoozen, enz. 1e prijs: 50 frank met eerediploma; 2e prijs: 30 fr.; 3e prijs: 20 fr.

3de prijskamp. — Er wordt gevraagd: een spelgoed van eigen vinding, om het even van welken aard of uit welke grondstof vervaardigd. Er wordt bijzonder aanbevolen, speelgoed, vallende in den smaak van kinderen en niet te hoog van prijs. 1e prijs: 50 frank met eerediploma; 2e prijs: 30 fr.; 3e prijs: 20 fr.

4de prijskamp. — Er wordt gevraagd: speelgoed vervaardigd grotendeels in papier of karton (met of zonder hout en metaal als bijzaken). Daarin begrepen: schouwburgen, panoramas, constructies, enz. 1e prijs: 30 frank met eerediploma; 2e prijs: 20 fr.; 3e prijs: 10 frank.

5de prijskamp. — Er wordt gevraagd: model van goedkoop pop, van eigen vinding, dus oorspronkelijk van opvatting en vorm. 1e prijs: 30 frank met eerediploma; 2e prijs: 20 fr.; 3e prijs: 10 fr.

6de prijskamp. — Er wordt gevraagd: poppen kostuum in 't bereik van kleine bezitten, zoo eigenaardig mogelijk. 1e prijs: 25 frank met eerediploma; 2e prijs: 15 fr.; 3e prijs: 10 frank.

In algemeene zin worden gevraagd modellen van eenvoudig en goedkoop spelgoed en van eigen maaksel. De jury zal vooral in aanmerking nemen: 1. de eigenaardige opvatting; 2. het schoonheidsbegrip; 3. de vakkundige bewerking.

De bovenvermelde prijskampen worden uitsluitend uitgeschreven voor werkloden, ter uitsluiting van werkbazen en van inrichtingen werkende in collectiviteit (scholen enz.).

Buiten de bovenvermelde prijzen zullen belooningen in geld worden toegekend, in evenredigheid der verdienste van de deelnemers aan den prijskamp en aan de tentoonstelling.

Bijzondere vermeldingen met eerediploma's zullen, volgens verdienste, kunnen toegekend worden aan de artiesten, liehebbers en aan alle personen die aan de tentoonstelling deelnemen buiten prijskamp.

Voor alle inlichtingen zich te wenden: Kalendarberg, 6, den Dinsdag van 4 tot 5 ure.

SPORT

VOETBAL-MATCHEN van zondag 15 Oktober: 1e afdeling: Te 4 ure, Racing-Ganda, scheidsrechter Cornelius. 2e afdeling: Te 4 ure, Ganda-Gantoise, Siders; te 4 1/2 ure, Vriendschap-Racing, Michel.

3e afdeling: Te 11 1/2 ure, Racing-Union Gantoise; te 4 ure, Gantoise-Voorwaarts; De Wolf; te 4 ure, Bottelaere-Ganda, Vermeiren; te 3 ure, Eendracht-Vriendschap, Van Paemel; te 4 ure, Gentbrugge-Lemberge, Stubbé.

Racingpiet: Te 10 ure, oefening Schol. A-C; voor de andere matchen zie hierboven. Ingang 0,50 fr. (tribuum), 0,30 fr. en 0,15 fr.

Eendrachtplein: Te 4 1/2 ure, voor tornooi: Vriendschap-Standard.

Vriendschapplein: Te 3 ure, voor tornooi: Racing B-Union Gantoise II.

Gandaplein: Te 11 ure, Racing, schol. B-Ganda, schol. B; Te 4 ure, voor kampioenschap: Gantoise II-Ganda II, Michel.

De familie Pannemaeker, de familie Van den Heede melden het overlijden van

MIJNHEER

Joannes PANNEMAEKER

geboren te Gent, den 27 Februari 1844 en overleden den 12 Oktober 1916.

De teraardebestelling zal plaats hebben maandag 16 Oktober, om 10 ure, in de kerk van St. Martinus.

Bijeenkomst ten sterfhuis, Wijngaardstraat, 10 (Pekelharing), om 9 1/2 ure.

Burgerstand van Gent

GEBOORTEN van 11-12-13-14-15: Frans Gorus, Saablindestr. 3. — Jacob De Vroese, Guldhuize Tellestr. 22. — Zoë Dupré, Koophandelplaats 1. — Alfons Coene, Tulpstr. 12. — Jan Bastiaen, Sperrestr. 98. — Pier Beun, Wondelgemstr. 90. — Julien Hoge, Terneuzenlaan 70. — Ghislaine Bourgonjon, Bijlokevest, 320. — Irene De Backer, Petersliestr. 6.

OVERLIJDENS van 10-10-16: Edmond De Rop, 53 j. behanger, Rozierstr. 71. — Felix Van den Werven, 75 j., schoenmaker, Kl. Hospitaalstr. 59. — Amertus Ramaker, 31 j., m., Gallierlaan 8. — Ernest Cruyt, notaris 53 j. Botermarkt, 3. — Leonard Coryn, 79 j. z. b. Kuiperstr. 85. — Marie Goddeeris, 65 j. z. b. echt. Meddens, Dalhiestr. 24. — Clementine Vandenbergh, 66 j. z. b. Peperstr. 22. — Gaston Dekesel, 1 j. n. verheidskaai 97.

OVERLIJDENS van 11-10-16: Emilia Vandeghechte, 76 j. dagl., Bellevuestr. 49. — August Vandenbergh, 48 j. kottijhuwbed, Zogemanstr. 2.

OVERLIJDENS van 12-10-16: Seraphin Lypens, 59 j. vleeschhouwer, 12 Kamerstr. — Anna Van den Bergh, 36 j. z. b. echt. Oct. Van Laere, Kastanjestr. 27. — Nathalie De Schauwer, 77 j. z. b. wed. Jul. Van Acker, Meulstedestw. 322. — Frans Pannemaeker, 72 j. z. b. Wijngaardstr. 10. — Julia Vandewinkel, 73 j. z. b. wed. Ed. Gassé, Elyseeschewelden, 34. — Fr. Van den 45 j. sandchewerker, Daveschewelk

51. — Ludovica De Bleeker, 72 j. z. b. wed. de Brabander, Akkeremlaan 223. **OVERLIJDENS** van 13-10-16: Louis D'Horscho, 67 j. z. b. 12 Kamerstr. 1. — Frans Goethyn, 68 j. z. b. Lousberglaan 63.

Partijberichten

BIBLIOTHEEK FEESTLORAAL. Sint-Pietersnieuwstraat. — Met deze berichten wij de lezeressen en lezers dat de boekertij heropend wordt op Zondag 15 Oktober.

De dagen en uren om boeken ter lezing te verkrijgen zijn de volgende: Zondags van 11 tot 12 1/2 ure; Dinsdags van 3 tot 6 ure; Donderdags van 6 tot 8 ure.

Tooneelkring "Vrijheid door Broederschap,"
 Zwijnaardschestenweg, 165

MAANDAG 16 OKTOBER 1916
OPENINGSVERTOONING

Ingangprijs: fr. 0,50
 Deuren open om 8 1/2 uur.
 Begin om 7 1/2 uur.

LEKAAL VOORUITZICHT
 MEULESTEDESTEENWEG

MAANDAG 16 OKTOBER
Groot ZANG- en TOONEELFEEST
 door de Volkskinderen «Moedig Vooruit»

Deuren open om 6 1/2, begin om 7 uur
 Ingangprijs: 20 centiemden, genummerde plaatsen.

VERLOREN. — Uurwerk-bracelet argente melle, gaande Visscherij, Scheldelaan, Zalmstraat. Terug te brengen tegen goede belooning: Dampoortstraat, 23. Gent. (1222)

TERSTOND GEVRAAGD: Kloofkappers en ruimers. Goed loon en verzekerd werk. Zich wenden: Lange Violettenstraat, 54, Gent. (1226)

TE HUREN OF TE KOOPEN aan voordelige conditie, schoon Burgershuis, met afzonderlijke inrijpoort, groot Werkhuis en Stapelplaats, gelegen wijk Akkerem, groot 263 m². Voor inlichtingen zich wenden Rooigemlaan, 268^a, Gent. (1001)

DOOR UITSCHIEDING van bedrijf: Modewinkel over te nemen. Goede broodwinning, Leikaal, 1, Gent. (1179)

TE KOOPEN met groote prijsvermindering verschillende nieuwe eiken slaapkamers en eetplaatsen; ook andere meubelen. Blandinusstraat, 13, Gent. (1219)

ALTIJD VOORHANDEN: Groote voorraad petroleum en benzol. Zuiverheid gewaarborgd. Zeer voordelige prijzen. Voor prijzen en conditie: J. Van Keer, 26, Groote Plaats, Baesrode. (1213)

GEMEENTERBESTUUR LEDEBERG. — Eene plaats van kalseider is te begeben. Voorwaarden: de gemeente bewonen, de vereischte bekwaamheid bezitten en werkloos zijn. Vergelding: gemeentelijk minimumloon, zijnde 54 centiemden per uur. Schriftelijke vraag doen geworden aan het College van Burgemeester en Schepenen, vóór 21 Oktober a. s. (1217)

VOOR MUZIEKPAPIER, snaren van violen, allerhande toebehoorten en reparaties van muziekinstrumenten, wendt u: Keizer Karelstraat, 83, Gent, huis EM. FAUCONIER. (1183)

HAARMAGAZIJN
 1, Henegouwstraat, 1
GENT
 Tressen, Toupetts.
 Chignons,
 Peppenpruiken,
 alsook alle
 Toiletartikelen
 IN 'T GROOT & IN 'T KLEIN

De notarissen G. VAN DE VELDE, te Gent, Bagattenstraat, 41, en zijn ambtgenoot L. HEYSE, te Gent, Bagattenstraat, n. 65, zullen openbaar verkoopen:

Stad Gent - Elisabethlaan
 Koop 1. — Perceel bouwgrond, te Gent, Elisabethlaan, zijnde lot 10 en deel van loten 6 en 7 der Van Monckhovenstraat, groot 233,66 vierkante meters.

Instelprijs: fr. 15,600
 Afsluiting: fr. 55,50

Koop 2. — Perceel bouwgrond, te Gent, Elisabethlaan, zijnde lot 17, groot 229,50 vierkante meters.

Instelprijs: fr. 16,005
 Afsluiting: fr. 60,00

Eenige zitting: **MAANDAG 23 Oktober 1916**, om 11 ure 's morgens, ter zittingszaal van den Gemeenteraad ten Stadhuis te Gent. (1221)

Amerikaansche Brillen
 te bepalen van 1,25 fr. uit voor de oogen gepast. Verget niet dat deze brillen, zelfs die van 1,25 fr., gemaakt zijn met kristallen glazen. Onnodig zich in de Sorpentstraat, 12, te wenden, voor artikelen van lage kwaliteit. Daardoor is het mij onmogelijk concurren te maken tegen de reut van goed glas. Do tot 70 verschillende soorten van modellen in magazijn bij
A. DE ROBAIX
 12, SERPENTSTRAAT, 12, GENT

HANDEL IN BENZOL
 1° kwaliteit voor Lampen, Motoren, enz. Gebrevelde Lampen voor Benzol en Petrol. Regelmatige aankomst. Voordeelige prijzen. **VICTOR DRIEGHE**, Statiestraat, Baesrode.

Oude gebitten (Gent)
 Inkoop den vrijdag van 9 tot 1 ure, Korte Violettenstraat, nr. 23, Gent (In de poort van Mene Wed. De Rudder).

POSTZEGELS. — Ik koop en ik verkoop alle verzamelingen. Williams, Leemstraat, 49, Gentbrugge Noordstatie, tegen tramlijn 1 of 2. Open van 9 tot 5 uur (600)

Echte Hollandse Sneeuwviltzeep
 Handelaars & Comitéten, wilt U in vertrouwen bediend zijn, koopt dan uwe zeep bij de alom bekende firma Lammens, opvolger van het Huis Sudan. Huis gesticht in het jaar 1888. Koningstraat n. 17 Gent. Verkoop voor groothandel alleen. (1166.)

ZWEEDSCHE ALLUMETTEN
 Gefabriceerd met echte Parafine aan de nauwste prijzen en de beste beroemde merken. Te verkrijgen bij R. De Moor, Handelsgemeenschapsteeweg 303, (Botermarkt) Ledeborg bij Gent. (1143)

ZEEP — WAGENVET
 (Eerste kwaliteit)
 Beschikbaar aan voordelige prijzen. Adres **HAZEWIND** (achter Kiosk, Koornmarkt, Gent, 's morgens van 9 tot 11 ure. — Alsook bruine zeep, witte zeep (genre Sunlight) en zeepoeder.

Huwelijkspapieren gratis
 voor werkloden
 Bureau open alle zon- en feestdagen om 9 ure. **Zwarte Zusterstr. 18, Gent.**

GENERIE ZIEKTEN
 De **WITTE CAPSULEN** van Dr. DAVIDSON genezen radicaal zonder werkverlet, op allen onderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammations der Waterorganen, Blaas en Nieren, zooals uitloopen, Witte verliesen, Pijnbuisverengingen, Lendenpijnen, Stoen, troebel, pijnlijke of brandende Waters, Speen. Heet gassen uitdrukking, zelfs bij de ernstigste en de eerste genees. 3 fr. de doos van 40 capsules. Apothek 15, rue des Croisiers, Brussel. Depot in Gent, De Moor, 46, Burgard. Antwerpen, De Bont. 51, Laage Nieuwstraat.

RHIJN- EN MOESELWIJN
 In het groot en in het klein
HENEGOUWSTRAAT, 1, GENT

SIGAREN GROOT EN HALF GROOT
ED. DE LOORE, 104, Fuchelastraat, Gent

Benauwd tot stikkens toe

De verschrikkelijke benauwdheid door asthma, bronchiet, tuberculose van keel- en longen, en de hoestaanval, waarmede zij gepaard gaan, hebben dikwijls een vreeselijke uitwerking. Onze zoo teere ademhalingsorganen, onze borst, onze longen, kunnen deze herhaalde aanvallen niet weerstaan; spoedig vervalt de zieke in een nippitting of sterft in een aanval. Slechts één middel ter welfeld kan U grondig en blijvende genezing geven; dat middel is de beroemde Abdijsroep, Klooster Sancta Paulo. Maar aarzelt niet, neem vandaag nog de Abdijsroep, morgen kan het te laat zijn. De Abdijsroep, Klooster Sancta Paulo, geneest alle borstziekten, keel- en longaandoeningen, asthma, bronchiet, verwaarloosde verkoudheid, influenza, pleuris, slijm- en kinkhoest, schadt nimmer, werkt borstversterkend en ziektekiemdoodend. Flacon van 230 gr., fr. 3,00; van 500 gr., 4 frank en van 1000 gr., 9 frank. Eliecht handtekening L. I. Akker, Rotterdam. Hoofdepoot voor België: O. De Baul, Antwerpen. Verkrijgbaar in alle apotheken.

Stad Gent - Elisabethlaan
 Koop 1. — Perceel bouwgrond, te Gent, Elisabethlaan, zijnde lot 10 en deel van loten 6 en 7 der Van Monckhovenstraat, groot 233,66 vierkante meters.

Instelprijs: fr. 15,600
 Afsluiting: fr. 55,50

Koop 2. — Perceel bouwgrond, te Gent, Elisabethlaan, zijnde lot 17, groot 229,50 vierkante meters.

Instelprijs: fr. 16,005
 Afsluiting: fr. 60,00

Eenige zitting: **MAANDAG 23 Oktober 1916**, om 11 ure 's morgens, ter zittingszaal van den Gemeenteraad ten Stadhuis te Gent. (1221)

PAX
 Vanille en Chocolat

Altijd in Magazijn 25.000 pakjes
CHOCOLAAD
 alsook 1000 dozen crème van alle merken en der beste kwaliteit.
DUC, VERVAET, CESAR, BENSCHOP
Huis Pieter VERVAET
 Dampoortstraat, 20 en 22, GENT
 Alle soorten van Confiseries, alsook Koffie, Bougiën, Confituren, Bechamel, Laagste prijzen der stad.

De Oerlog belet niet uwe rechten te gelden in erfenissen, schulden, betalers, werkonvervalen, etc. enz. Raad kosteloos van 8-11 en 3-5
A. MATTHYS, Zandberg, 8, Gent.

Wat zullen wij eten dezen middag?
 Er is geen vleesch, geen spek, de dijnne zijn toch zoo duur. Laat ons
ZYMA BLOEM
 gereed maken; met oenen lepel in tas melk gekookt, heeft men een smakelijk gerecht, dat zoo kloek is als de bouillon en zoo voedzaam als eieren.
1.90 fr. de doos
JOS. COLLIN
 BRABANTDAM, 30, GENT

Broeg Brandhou
 Huidvetterskaal,
 bij Aelterlei en Sijstraat.

GEHEER
 Genesing door bijzondere behandeling door specialisten
 Resid. : Zon, d'us, Vrijdags van 9 tot 11 ure
GENT, 54, Sijstraat, 54, GENT

Geen Grijs Haar
MEER

De Nieuwe Le...
 doch de grijsen heren...
 Eelicht op den hals
 Tegenwoordige prijs
 fr. 2,25 & fr. 3,50
 Speciaal Huidspecialist

VROUWEN
 De remedie van Dr. Carls...
 onschbaar tegen achterblijven...
 maandstanden. Zekere uitslag...
 der gevaar. De doos, 10 frank...
 1/2 doos fr. 5,50. Beschikbare...
 zending tegen 0 postbon: **ZUID VOLKESAPOTHEEK, 123, Botermarkt, Antwerpen.**

Jean JOSK
 BURELEN EN MAGAZIJNEN
14-16, Peperstraat, GENT

BUIZEN in ijzer voor gas, water en stoom. **TOEBEHOREN** in ijzer, smeetsbaar gips en koper. **KRANEN** in koper en brons. **VERWARMINGSTOESTELLEN** en fondus gas. **GLAZEN** en lusters voor gas en elektriciteit. **BEKKEN**, manchons, artikelen voor verwarmingslicht met gas en elektriciteit.

Het huis heeft geene hulphulpe getast zich niet met inrichtingen. Niet vervaaren met huis van selfen

PHOSPHOLIN
 is het beste en goedkoopste **KINDERMEDELEN** gebruikt met melk
 vervangt de krachtigste spijsen voor **KINDERSZIEKEN, ZWAKKEMAKERS** wordt gegeven in voorgevoeren door voornamelijk geneesheeren.
 — 1 fr. 25 de groote doos —
DEPOTHOUDERS VOOR GENT:
FR. PINTIE-SIELBO APOTHEEK
JOS. COLLIN, Drogist BRABANTDAM
 Colt in alle Apotheken

PHOSPHOLIN
 is het beste en goedkoopste **KINDERMEDELEN** gebruikt met melk
 vervangt de krachtigste spijsen voor **KINDERSZIEKEN, ZWAKKEMAKERS** wordt gegeven in voorgevoeren door voornamelijk geneesheeren.
 — 1 fr. 25 de groote doos —
DEPOTHOUDERS VOOR GENT:
FR. PINTIE-SIELBO APOTHEEK
JOS. COLLIN, Drogist BRABANTDAM
 Colt in alle Apotheken

Pudding Powder
 Een uitmuntend
 dessert met echte
 Vanille vervaardigd